

Dr inż. Ewa Halicka

Katedra Organizacji i Ekonomiki Konsumpcji SGGW w Warszawie,
Zakład Wyżywienia Ludności

Zrównoważona konsumpcja żywności w Polsce

(streszczenie)

Seminarium w IRWiR PAN, 5 czerwca 2017 r.

Zrównoważona konsumpcja jest to optymalne, świadome i odpowiedzialne korzystanie z dostępnych zasobów naturalnych, dóbr i usług na poziomie jednostek, gospodarstw domowych, wspólnot i społeczności lokalnych, środowisk biznesowych, samorządów terytorialnych, rządów państw i struktur międzynarodowych [...]. W odniesieniu do sfery żywności i żywienia *zrównoważona dieta* – zgodnie z definicją FAO, przyjętą w 2010 roku – oznacza sposób żywienia mający niewielki wpływ na środowisko naturalne i w związku z tym przyczyniający się do poprawy bezpieczeństwa żywnościowego oraz dobrego stanu zdrowia nie tylko obecnych, ale także przyszłych pokoleń; zrównoważona dieta optymalizuje zasoby przyrodnicze i ludzkie.

W 2015 r. przeprowadzono badanie on-line na próbie 1035 gospodarstw domowych z dziećmi w wieku wczesnoszkolnym. Celem było rozpoznanie zwyczajowego spożycia żywności przez te dzieci oraz czynników ograniczających i motywujących do realizacji zrównoważonego modelu spożycia. Kryterium uczestnictwa w badaniu była kategoria wielkości miejsca zamieszkania (miasto powyżej 50 tys. mieszkańców) oraz posiadanie przynajmniej jednego dziecka w wieku 6 - 8 lat.

W świetle zebranych danych głównymi determinantami dokonywanych przez rodziców wyborów żywności dla dzieci w wieku wczesnoszkolnym były: zdrowie dziecka, smak oraz jakość produktów. Ponad 80% rodziców poczuwało się do odpowiedzialności za uczenie dzieci o związkach między żywieniem i zdrowiem (86%), ochronie środowiska (82%) i niemarnowaniu żywności (89%). Biorąc pod uwagę częstotliwość spożywania produktów/ markerów zrównoważonej diety stwierdzono, że 61% dzieci nigdy nie spożywa lub rzadko spożywa nasiona słonecznika, dyni itp. oraz 2/3 – potraw z nasion roślin strączkowych. Wyniki badania wskazują na niski poziom (28%) znajomości i właściwej interpretacji terminu „zrównoważona konsumpcja żywności”, który z reguły jest mylnie utożsamiany ze zbilansowanym (energetycznie) żywieniem. Połowa respondentów deklarowała wiele prośrodowiskowych zachowań, w związku z czym włączenie idei zrównoważonej konsumpcji żywności do działań promujących zdrowe żywienie wśród dzieci mogłoby zwiększyć skuteczność tych inicjatyw oraz przynieść oczekiwane korzyści środowiskowe.